Školní plán EVVO

ŠKOLNÍ PLÁN ENVIRONMENTÁLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ, VÝCHOVY A OSVĚTY PRO ZŠ Chomutov, Hornická 4387

2021 Chomutov

Mgr. Jana Bednaříková

Koordinátor EVVO

Obsah

1. ÚVOD 3
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY 4
2.1 HISTORIE ŠKOLY 4
3. ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA, VZDĚLÁNÍ A OSVĚTA 5
3.1 LEGISLATIVA 5
4. SOUČASNÝ STAV EVVO NA ŠKOLÁCH 6
5. CÍLE ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVY, VZDĚLÁNÍ A OSVĚTY 7
5.1 ÚKOLY EVVO NA NAŠÍ ŠKOLE 7
6. DLOUHODOBÁ KONCEPCE ŠKOLNÍHO PLÁNU EVVO ZŠ CHOMUTOV, HORNICKÁ 4387 8
6.1 Zapracování průřezových témat do vzdělávacího obsahu – přehled 9
6.2 ZAŘAZENÍ EVVO V JEDNOTLIVÝCH PŘEDMĚTECH 9
Zařazení EVVO pro 2. stupeň 9
7. ROČNÍ ŠKOLNÍ PLÁN EVVO ZŠ CHOMUTOV, HORNICKÁ 4387 12
7.1 PROJEKTY 12
7.2 CÍL NA ŠKOLNÍ ROK 2021/2022 12
7.3 SWOT ANALÝZA 13
8. ZÁVĚR 13

Použité zkratky:

EVVO= environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

MŠMT= Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

RVP ZV= Rámcový vzdělávací program, základní vzdělávání

ŠVP ZV= Školní vzdělávací program, základní vzdělávání

MŽP= Ministerstvo životního prostředí

1. ÚVOD

V současné době se klade velký důraz na trvale udržitelný rozvoj. Vliv člověka na přírodu je obrovský a zásahů může být mnoho. Proto je důležité připravit další generace lidí na život takový, aby je naplňoval a zároveň byly zajištěné zdroje vody a potravy pro všechny i pro budoucí generace.

Veškeré konání člověka ovlivňuje stav životního prostředí, ať už se jedná o ekonomický či sociální růst, ale také kulturní potřeby společnosti. Je důležité umět pojmenovat i problémy menších rozsahů, nejen globální, a pokoušet se hledat řešení. Spolu s tím roste význam péče o prostředí a o vliv člověka na něj. Již nestačí jen hospodárný způsob života. Rozvoj celého regionu závisí na kvalitě životního prostředí. Proto by se ochrana životního prostředí měla stát prioritou. Díky péči a uvědomění dochází k vyššímu zájmu obyvatel o život v regionu a tím se zvyšuje kvalita života v něm.

Cílem environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty je zvýšení zájmu občanů o životní prostředí. Záměrné cílení na zapojení většinové části lidské populace při řešení eviromentálních problémů a především pochopení důsledků jejich chování, je prioritou i vlády České republiky, která se dlouhodobě zabývá problematikou zlepšení životního prostředí.

Odborný pojem *„environmentální“* se v současné době upřednostňuje před pojmem *„ekologický“*. Ekologie zkoumá vztahy mezi organismy a vztahy k životnímu prostředí. Environmetalistika řeší problematiku životního prostředí, obsahuje také vazby organismů, stav životního prostředí a jeho celkovou nápravu.

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Název: Základní škola Chomutov, Hornická 4387

IČO: 46789723

IZO školy: 102 129 312

Identifikátor: 600 077 365

Datová schránka: k8dvbbn

Adresa:

Základní škola Chomutov, Hornická 4387

Hornická 4387

43003, Chomutov

2.1 HISTORIE ŠKOLY

Naše škola se nachází v městské čtvrti Horní Ves v Hornické ulici. Byla postavena v roce 1973 a slavnostně uvedena do provozu 1. 9. 1973. Prvním ředitelem byl pan František Vítek, který školu vedl do roku 1987.

Škola byla postavena jako typizovaná pavilónová škola Brno – Lesná. Ve čtyřech propojených pavilonech jsou umístěny oba stupně základní školy, školní družina s malou tělocvičnou, jídelna, velká tělocvična a školní bazén.

V roce 1993 získala škola právní subjektivitu a byla zřízena k 1. 1. 1993 jako příspěvková organizace. Škola se od svého založení v roce 1973 profiluje jako sportovní se zaměřením na lední hokej. Výuka ledního hokeje probíhá od 1. do 9. ročníku. Oficiální sportovní třídy byly na škole zřízeny se souhlasem MŠMT ČR v roce 1999.

Na škole vyučujeme podle vlastního školního vzdělávacího programu "Škola pro budoucnost", ve sportovních třídách s rozšířenou výukou tělesné výchovy. Žákům je k dispozici řada odborných pracoven. Velký zájem je o výuku informatiky, která probíhá ve dvou moderně vybavených učebnách informatiky. Všechny počítače jsou propojeny bezdrátovou sítí a jsou připojeny pomocí metropolitní sítě k internetu. Dále žáci využívají pracovnu fyziky, chemie a přírodopisu, hudební výchovy, zeměpisu, dvě tělocvičny a školní bazén, cvičnou kuchyňku, dílny a školní knihovnu. Díky městskému projektu byla v roce 2018 nově vybodována chemická laboratoř a nová jazyková učebna. Na škole

byly instalovány nové datové sítě připojené k novému serveru. Ve všech prostorách školy je k dispozici wi-fi signál.

3. ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA, VZDĚLÁNÍ A OSVĚTA

Díky Ministerstvu životního prostředí, v roce 2000, vláda schválila Státní program environmentální výchovy, vzdělání a osvěty v České republice.

Cílem vzdělávání v environmentální oblasti je rozvoj kompetencí (znalostí, dovedností a postojů), které současná i budoucí populace potřebuje k environmentálně uvědomělému chování. Tím lze podpořit zachování podmínek pro kvalitní život i budoucím generacím. Podporuje se tím nejen chování obyvatel v osobní rovině, ale také v profesní a občanské. Na základě vlivu zacházení s přírodou a péče o ni.

Environmentální výchova, vzdělávání a osvěta je relativně mladý obor. Vzniká posledních několik desítek let. Ale je chápána jako velmi důležitý obor, který je zahrnutý i ve státních dokumentech. Nenachází se jen na státní úrovni, ale je také zahrnuta v celosvětovém měřítku. Řeší aktuální i dlouhodobé problémy lidstva na regionální, ale i globální úrovni.

Ministerstvo životního prostředí usiluje o dlouhodobé fungování EVVO, proto je sepsán Státní program EVV a EP na léta 2016-2025. V tomto dokumentu jsou sepsané aktuální principy EVVO, zejména zvýšení povědomí a znalostí obyvatel o životní prostředí.

3.1 LEGISLATIVA

Metodický pokyn MŠMT zajišťuje EVVO ve školách a školských zařízeních. Tento dokument dává konkrétní návod, jak postupovat při realizaci environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty na škole. V oblasti vzdělávání dává informace ředitelům škol, vymezuje úkoly školního koordinátora environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty, a také ukládá zpracování školního plánu EVVO.

Školní plán EVVO je v souladu s RVP ZV a také s ŠVP ZV, vychází z právních dokumentů a předpisů.

Další dokumenty, které podporují EVVO na školách:

- Zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí – Tento zákon je v platnosti od 1. 7. 1998, je v souladu se směrnicí č. 90/313/EHS, o svobodě přístupu k informacím o životním prostředí. Dále je Ministerstvo životního prostředí (dále jen MŽP) je povinno podporovat vzdělávání, výchovu a osvětu životního prostředí, zejména při výchově dětí a mládeže, ve spolupráci s MŠMT.

- Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí – EVVO na školách pomáhá sjednotit principy utváření postojů, jednání a hodnot s principy udržitelného rozvoje.

- Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny- Dochází ke spolupráci MŽP a MŠMT za vzniku a dlouhodobého působení EVVO na školách a školských zařízeních.

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání

- Krajská koncepce EVVO v Ústeckém kraji – program, který se zabývá otázkami EVVO v celém Ústeckém kraji. Poslední aktualizace byla v roce 2013.

4. SOUČASNÝ STAV EVVO NA ŠKOLÁCH

Od 70. let minulého století se postupně dostává ekologická, později označovaná jako environmentální výchova, do škol. Zejména se jednalo o péči o životní prostředí. Od 80. let se používalo označení ekologická výchova. Ekologie řeší vztahy mezi organismy a vztahy k životnímu prostředí. V současné době se používá termín environmentální. Environmentální se zbývá problematikou životního prostředí, vztahy organismů, stavem životního prostředí a jeho nápravou.

Používá se pojem environmentální vzdělání, výchova a osvěta se zkratkou EVVO. Jak je výše popsáno, EVVO je součástí strategických dokumentů a je součástí základního vzdělávání. Protože se jedná o dlouhodobý proces, který

provází člověka celý život, škola má největší dosah k rozšíření hlavních myšlenek a základních principů mezi občany České republiky. Na základě toho si žáci mohou osvojovat environmentální zákonitosti celý život.

5. CÍLE ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVY, VZDĚLÁNÍ A OSVĚTY

Hlavním cílem je vést populaci k trvale udržitelnému rozvoji tak, aby byl zajištěn kvalitní život budoucím generacím. Děje se to zejména posílením odpovědného chování v následujících oblastech: vztah k přírodě, vztah k místu, ekologické děje a zákonitosti, environmentální problémy a konflikty, připravenost jednat ve prospěch životního prostředí.

V průběhu vzdělávání žáků dochází k osvojení znalostí, dovedností, návyků, postojů a hodnot, které jsou potřebné k ochraně životního prostředí a vedou k udržitelnému rozvoji. Nejefektivněji se tak děje zejména využitím praktických metod výuky. Pomocí různých metod a aktivit lze pozitivně působit na myšlení žáků. Ti to poté přenáší do domácího prostředí a tak se postupně dostává povědomí o EVVO mezi širokou veřejnost.

Dalším úkolem je rozvoj tvořivosti a samostatného jednání v environmentálním prostředím. Lze toho dosáhnout navázáním spolupráce školy a odbornými zařízeními jako jsou ekocentra, neziskové organizace či mimoškolní vzdělávací instituty. Dnešní generace hojně komunikuje prostřednictvím internetu, proto je šíření EVVO na sociálních sítích efektivním způsobem, jak žákům přiblížit EVVO principy.

5.1 ÚKOLY EVVO NA NAŠÍ ŠKOLE

- informovat pedagogické pracovníky o významu a pojetí EVVO
- ovlivňovat prostředí a okolí školy
- zabezpečit šetrný provoz školy pro životní prostředí a šetřící přírodní zdroje
- rozvíjet spolupráci (v oblasti ochrany ŽP) s mimoškolními zařízeními
- zvyšovat kvalifikaci učitelů a ostatních pedagogických pracovníků pro EVVO
- zdůrazňovat přímé poznávání prostředí a kontakty se živou přírodou
- ukázat a naučit žáky pozitivní vztah k přírodě

6. DLOUHODOBÁ KONCEPCE ŠKOLNÍHO PLÁNU EVVO ZŠ CHOMUTOV, HORNICKÁ 4387

EVVO je zařazena do jednotlivých předmětů v každém ročníku. Žáci se systematicky a dlouhodobě vzdělávají v jednotlivých environmentálních oblastech, které se zaměřují především na:

- podmínky života a zákonitosti přírody
- podmínky lidské existence
- funkce ekosystémů (především z hlediska lidských potřeb)
- způsoby a možnosti využívání životního prostředí
- dopady lidské činnosti na životní prostředí
- řešení a předcházení rizikových situací
- získání dovedností a návyků potřebných k udržitelnému rozvoji
- utváření názorů a postojů na udržitelný rozvoj
- vytvářet potřebu smysluplného využití volného času, zdravého životního stylu a pohybu

6.1 ZAPRACOVÁNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT DO VZDĚLÁVACÍHO OBSAHU – PŘEHLED

1. stupeň

Tematické okruhy:	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**
1. Ekosystémy		Prv	Prv	Čj, Prv	Pří, Čj
2. Základní podmínky života				Pří	Pří
3. Lidské aktivity a problémy životního prostředí					
4. Vztah člověka k prostředí				Pří	

2. Stupeň

Tematické okruhy:	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**
1. Ekosystémy	Z	Vv		Př, Z
2. Základní podmínky života	Př, Z,		Vv, Z	F, Z
3. Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Pč	Vv, Pč, Vo	Pč, F, Ch, Z	Pč, F, Ch, Př, Z
4. Vztah člověka k prostředí	Čj, Vv, Pč, F, Př	Čj, Pč, Př, Vo	Čj, Pč, F, Př, Z	Pč, F, Ch, Př, Z

6.2 ZAŘAZENÍ EVVO V JEDNOTLIVÝCH PŘEDMĚTECH

Zařazení EVVO pro 2. stupeň

Předmět	Ročník	Tematický celek	Průřezové téma
Zeměpis	6.	Krajinná sféra	Ekosystémy; Základní podmínky života
	8.	Ochrana přírody	Základní podmínky života
		Nerostné suroviny	Lidské aktivity a podmínky ŽP
		Regiony ČR	Vztah člověk k prostředí

	9.	Světové hospodářství	Lidské aktivity a podmínky ŽP; Vztah člověk k prostředí
		Ochrana ŽP	Vztah člověk k prostředí
		udržitelný rozvoj	Vztah člověk k prostředí
		oteplování Země	Základní podmínky života
		globalizace	Lidské aktivity a podmínky ŽP; Vztah člověk k prostředí
Přírodopis	6.	planeta Země - život na Zemi	Základní podmínky života
		buňky	Základní podmínky života
		Botanika- fotosyntéza, dýchání rostlin	Vztah člověk k prostředí
	7.	Strunatci	Vztah člověk k prostředí
	8.	Soustava dýchací	Vztah člověk k prostředí
	9.	Živé složky životního prostředí	Ekosystémy
		Stav životního prostředí	Lidské aktivity a podmínky ŽP
		Ochrana přírody	Vztah člověk k prostředí
Praktické činnosti	6.	Půda	Vztah člověk k prostředí
		Plevele	Lidské aktivity a podmínky ŽP
	7.	Výživa rostlin	Lidské aktivity a podmínky ŽP
		Ochrana rostlin	Vztah člověk k prostředí
	8.	Ovocné rostliny /ošetřování, ochrana, uskladnění a zpracování ovoce/	Vztah člověk k prostředí
		Léčivé rostliny, Koření	Lidské aktivity a podmínky ŽP
	9.	Přesazování květin	Vztah člověk k prostředí
		Ošetřování okrasných rostlin	Lidské aktivity a podmínky ŽP
Fyzika	6.	Magnet, póly magnetu, mag. pole	Vztah člověk k prostředí
		El. Obvod	Vztah člověk k prostředí
	8.	Částicové složení látek (opakování)	Lidské aktivity a podmínky ŽP
		Změny skupenství látky	Vztah člověk k prostředí
		Zvuk, šíření zvuku prostředím	Lidské aktivity a podmínky ŽP; Vztah člověk k prostředí
	9.	Magnet, mag. pole, indukční čáry	Lidské aktivity a podmínky ŽP
		Vznik střídavého proudu	Základní podmínky života; Lidské aktivity a podmínky ŽP
		Elektrické spotřebiče v domácnosti	Vztah člověk k prostředí

		Co už víme o atomech	Základní podmínky života; Lidské aktivity a podmínky ŽP; Vztah člověk k prostředí
Chemie	8.	H a P věty, piktogramy	Lidské aktivity a podmínky ŽP
	9.	Bezpečnost práce v chemické laboratoři	Lidské aktivity a podmínky ŽP
		Hnojiva a pesticidy	Lidské aktivity a podmínky ŽP
		Plasty a syntetická vlákna	Vztah člověk k prostředí
Český jazyk	6.	Výtah	Vztah člověk k prostředí
	7.	Popis uměleckých děl	Vztah člověk k prostředí
	8.	Líčení	Vztah člověk k prostředí
Výtvarná výchova	6.	výtvarná linie s využitím přírod. objektů	Vztah člověk k prostředí
	7.	výtvarné vyjádření zajímavých přírodních tvarů a jejich charakteristických rysů	Ekosystémy
		architektura a její podíl na formování ŽP	Lidské aktivity a podmínky ŽP
	8.	rostlinná inspirace, stylizace (interiér, exteriér)	Základní podmínky života
Výchova k občanství	7.	Globální problémy	Lidské aktivity a podmínky ŽP; Vztah člověk k prostředí

7. ROČNÍ ŠKOLNÍ PLÁN EVVO ZŠ CHOMUTOV, HORNICKÁ 4387

Školní rok 2021/2022

7.1 PROJEKTY

- „Ovoce do škol“ - dodávky ovoce a zeleniny nad rámec pravidelného školního stravování

- „Veselé zoubky“ – preventivní program drogerie DM

- Bezpečně do cíle – zaměření na rizikové chování v dopravě, projektový den I. st. ZŠ

- Adaptační výjezd 6. ročníků s preventivním programem

- „Spolu dokážeme vše“ – mezi vrstevnické vztahy, odlišnosti dívek a chlapců

- „V zdravém těle zdravý duch“ – zdravý životní styl, aktivní odpočinek, zdraví prospěšné sporty

- Tonda obal na cestách

7.2 CÍL NA ŠKOLNÍ ROK 2021/2022

-budování venkovní učebny a podpora výuky žáků venku

-úspora elektrické energie za pomoci schématických karet k ovladačům na světlo

-rozšíření povědomí o efektivním třídění odpadů

-vedení žáků k větší pohybové aktivitě v přírodě a ekologickému chování (podpora projektu 50. rovnoběžky)

AKCE 2021/2022

ZÁŘÍ	16. 9. Mezinárodní den ochrany ozónové vrstvy – výuka venku
ŘÍJEN	4. 10. Světový den zvířat – návštěva lesoparku 20. 10. Den stromů
LISTOPAD	14. 11. Den bez aut v ČR
PROSINEC	11. 12. Mezinárodní den hor
LEDEN	1. 1. Světový den míru
ÚNOR	4. 2. Světový den boje proti rakovině
BŘEZEN	- úklid v okolí školy 21. 3. Světový den lesů 22. 3. Světový den vody

DUBEN	1. 4. Mezinárodní den ptactva – pozorování v přírodě 7. 4. Světový den zdraví 22. 4. Mezinárodní den Země - projektový den
KVETEN	Udržování zeleně na školním pozemku 8. 5. Světový den Červeného kříže 31. 5. Světový den bez tabáku 31. 5. Den otevírání studánek
ČERVEN	Vycházky do přírody 5. 6. Světový den životního prostředí 8. 6. Světový den oceánů
PRŮBĚŽNĚ	EVVO témata objevující se ve všech předmětech

7.3 SWOT ANALÝZA

SWOT analýza bude vyhodnocena na konci prvního roku fungování tohoto strategického dokumentu, tedy v červnu 2022.

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY

8. ZÁVĚR

Školní plán EVVO bude doplňován a upravován na základě potřeb školy. Každý rok bude aktualizován roční plán, podle navazování kontaktů v EVVO oblasti.

Environmentální výchova je nedílnou součástí života každého z nás, na jejíž základech můžeme budovat svůj život. Snad bude co nejvíce inspirativní, aby se zachovalo místo na Zemi pro co největší počet budoucích generací.